

nastane právní zahájení rozepře (zahájení sporu) doručením žaloby žalovanému a končí právoplatným ukončením rozepře. V právní věci C 29/19 vznesli žalovaní proti mimosoudní výpovědi, pokud se týče příkazu k odezdání najatého hotelu dne 1. února 1919 soudní námitky, které podáním ze dne 7. února 1919 vzali zpět. Ve sporu vedeném pod č. j. C 62/19 namítali žalovaní při roku dne 17. dubna 1919 toliko nepřípustnost pořadu práva a právoplatným usnesením ze dne 22. dubna 1919 č. j. C 62/19 bylo námitce té vyhověno a žaloba z důvodu toho odmítnuta. K právní moci usnesení tohoto dlužno přihlížeti, jelikož soud první stolice spisů C 62/19 k odůvodnění svého usnesení sám používá. Nejde proto o nové skutkové okolnosti nebo nové důkazy, kterých by dle § 520 c. ř. s. v rekursu nebylo lze uplatňovati. Z toho vychází, že rozepře, pod č. j. C 29/19 a C 62/19 vedené, byly právoplatně skončeny a že námitka rozepře zahájené není odůvodněna.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

K názoru, v dovolacím rekursu projevenému, že při posuzování námitky zahájené rozepře nutno přihlížeti k době podání žaloby, proti které směřuje námitka rozepře zahájené, v daném případě ke dni 3. dubna 1919, kdy žaloba C 109/19 na soud podána byla a kdy také ještě byla v běhu rozepře C 62/19, která vedena byla mezi týmiž stranami a měla rovněž za předmět rozvázání téhož nájemního poměru, nelze přisvědčiti. Zahájení sporu, jež se arcí stane doručením žalobního spisu žalovanému (§ 232, odst. 2 c. ř. s.), má dle § 233, odst. 1 c. ř. s. ten účinek, že, pokud trvá, nesmí o vzneseném nároku ani u téhož ani u jiného soudu právní rozepře býti provedena. Účelem toho jest podle motivů k vládní osnově civ. řádu soudního (mat. sv. II. str. 322), by bylo vzhledem k vykonávání spravedlnosti a k právní bezpečnosti zabráněno tomu, by se táž rozepře neprojednávala u různých soudů nebo, by o témže nároku opětovně, po případě způsobem opačným nebylo rozhodováno. Pokud nebezpečí to trvá, jest také na místě, by účinky, zákonem se zahájením rozepře spojené, zůstaly v platnosti. Odpadne-li však nebezpečí to zakončením toho nebo onoho sporu buď právoplatným rozsudkem, nebo právoplatným odmítnutím žaloby neb zpětvzetím jejím nebo konečně smírem, pak odpadá také nutnost, by zákonem stanovené účinky zahájené rozepře potrvaly. Z toho jde, že při posuzování zahájené rozepře nelze přihlížeti k době podání žaloby, nýbrž že směrodatnou jest doba, kdy, třeba později, rozepře, jež brání současnému projednávání rozepře jiné, byla zakončena, neboť od toho okamžiku může ve zbývající rozepři býti pokračováno a rozhodováno bez nebezpečí, jemuž zákon chtěl předejiti, i jest pak lhůstejně, bylo-li zde nebezpečí to dříve a nemohlo-li se proto dříve vzhledem k předpisu § 233, odst. 1 c. ř. s. v rozepři pokračovati.

Čís. 217.

Ustanovení § 45, odstavec první j. n. neplatí, rozhodl-li předmětně nepřislušný sborový soud první stolice o věci, odkázané na soud okresní, nezabývav se otázkou příslušnosti.

(Rozh. ze dne 1. července 1919, R I 264/19.)

Prv ý s o u d (obchodní soud v Praze) zamítl z důvodů věcných žalobu opírající se o § 970 obč. zák., aniž se při tom zabýval otázkou své předmětné příslušnosti. O d v o l a c í s o u d zrušil rozsudek prvního soudu a odmítl žalobu pro nepřislusnost soudu.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl rekursu.

D ů v o d y:

Ve věci připouští stěžující si žalobce, že žaloba byla podána u soudu předmětně nepřislusného a že obchodní soud, ku kterému byla podána, ani výslovnou prorogací příslušným státi se nemohl, poukazuje však k ustanovení § 45, odst. 1 j. n., dle něhož v tomto případě nepřislusí procesní straně právo rekursní, tím méně pak prý jest vyšší stolice oprávněna, by sama od sebe vyslovila nepřislusnost soudu. Než ustanovení § 45, odst. 1 j. n. zde užití nelze. Neboť podle toho předpisu zákona, jejž pro jeho vyjimečný ráz vykládati dlužno přesně, nelze rozhodnutí sborového soudu první stolice o jeho předmětné příslusnosti v odpor bráti proto, že pro právní věc odůvodněna jest příslusnost některého okresního soudu. Musil se tudíž sborový soud první stolice otázkou příslusnosti následkem námitky nepřislusnosti obírat i o příslusnosti své výslovně rozhodovati a to ve smyslu kladném, to jest vyřknouti, že jest předmětně příslušným. Zde se však tak nestalo. Soudní dvůr své stolice nejen že o své předmětné příslusnosti k námitce žalovaného nerozhodoval, nýbrž, projednav věc, rozhodnul ihned ve věci a to s plným vědomím, že jest vlastně nepřislušným, řka na počátku svých důvodů rozsudečných, že nebylo hleděti k tomu, že procesní soud jest předmětně nepřislušným, jelikož žalovaný proti žalobě, která nebyla zamítnuta a limine, nevznosl při prvním roku námitku nepřislusnosti. Jelikož tedy v daném případě § 45, odst. 1 j. n. neplatí, bylo odvolacím soudem právem z moci úřední přihlédnuto k tomu, že nastala zmatečnost dle § 477 č. 3 c. ř. s., čímž rozhodnutí jeho ve věci jest úplně odůvodněno.

Čís. 218.

Nárok na zrušení svatební smlouvy vzejde teprve soudcovským výrokem, jímž rozvod manželství od stolu a lože byl povolen. Teprve po tom lze domáhati se prozatimního opatření k zajištění tohoto nároku.

(Rozh. ze dne 1. července 1919, R I 268/19.)

První soud (okresní soud v Čáslavi) povolil navrhovatelce Emilii J. prozatimní opatření ku zajištění nároku na zrušení svatební smlouvy proti manželci jejímu Aloisu J., zapověděv mu ve smyslu § 382 čís. 6, by se svou polovicí domu jakkoliv nenakládal. D ů v o d y: První podmínka žádaného prozatimního opatření, totiž osvědčení tvrzeného nároku, jest prokázána snímkem ze spisu notářského a okolností, že Alois J. žije odděleně od své manželky. Přípisem záložny Č-ské jest pak prokázáno, že se Alois J. uchází u záložny té o značnou zápůjčku na nemovitosti, svatební smlouvou nabyté, že tedy podnikl ohledně nemovitostí těch jednání,